

'a', 'ac',
'â' neu
'ag'?

'na' neu
'nag'?

GWALLAU CYFFREDIN

ei/ eu?

nid / nad

pan/pryd

NOD Y WERS

- Adolygu
- Edrych ar wallau cyffredin sy'n codi o'ch gwaith chi.

ADOLYGU

Beth sy'n bod?

1. Dyma'r cadair yr eisteddais arni.
2. Hon yw'r llyfr a darllenais neithiwr.
3. Rhain yw'r ddisgyblion y cafodd y marciau uchaf.
4. Mae pawb yn gwybod fod Abertawe'n le braf.
5. Dadleuai'r riant bod y bachgen yn ddieuog.
6. Clywais bod y cwrs yn gwych.

ADOLYGU ETO ...

Newidiwch y geiriau sydd wedi eu tanlinellu i'r negyddol...

1. Rwy'n sicr y caiff e fynd heno.
2. Er ein bod yn hapus, rydyn ni'n gorfod symud.
3. Dywedir bod llygredd yn yr afon.
4. Dywedodd mai Audi oedd y car.
5. Roedd e wedi dweud ei fod e am orffen y cwrs.

CYFIEITHIWCH Y CANLYNOL...

- I'll go there when I have a chance
- I'll tell you when I saw him
- When is the lunch break?
- When was the Iron Age?
- When were the Celts living in Wales?
- This is when the volcano erupted

PRYD/PAN

- Pan = datganiad
- Af yno pan gaf i gyfle
- Pryd = gofyn cwestiynau
- Pryd mae amser cinio?

RHAGENWAU

- Ei (his) – treigladd meddal – ei dad, ei frawd
- Ei (her) Treigladd Llaes + H
- Ei chath, Ei thad, ei hysgol
- Eu (their) – Dim treigladd ond ‘H’
- Eu cath, eu tad, eu hysgol
- Ein (our) – Dim treigladd ond ‘H’
- Ein hysgol, ein hamser

Gweithgaredd
Rhyngweithiol

RHAGENWAU

- Gall tadau ddangos pwysigrwydd darllen i'w plant gan dangos ei bod yn gallu bod yn hwyl.
- Mae'r cynllun yn darparu llyfrau ac awduron i fechgyn o bob oed y gellir ei defnyddio gan rieni.
- Mae Mari'n rhyngweithio'n effeithiol gyda'i chyfoedion, wrth rannu gydag eraill a'i pharchu.
- Mae Elin yn dangos balchder aeddfed yn ei waith.
- Mae Alys yn medru cofio gwybodaeth o lyfr a'i ddefnyddio i'w helpu.
- Mae'n bwysig bod Jac yn herio'i hun yn ystod ei gwaith.
- Mae angen ysgogi Martha i gwblhau ei waith gan ei fod yn yn cael hi'n anodd.

GÊM ADOLYGU

Defnyddiwch y dis
sbwng a'r cardiau
enwau er mwyn
ymarfer y treigladau
sy'n dilyn y
rhagenwau.

Lluniwch frawddeg yn
cynnwys yr enw a'r
rhagenw.

ÔL-GYFEIRIO

- Mae'r cynllun yn darparu llyfrau ac awduron i fechgyn o bob oed y gallir ei defnyddio gan rieni.
- Mae Mari'n rhyngweithio'n effeithiol gyda'i chyfoedion, wrth rannu gydag eraill a'i pharchu.
- Mae'n bwysig bod Jac yn herio'i hun yn ystod ei gwaith.

Â/AG

- â/ag = with/by means of (gyda)
- Â = Treigladd Llaes TCP
- Mynd â chylllell i'r gegin
- Ag – dim treigladd
- Mynd ag afal yn fy llaw
- Dod ag offer i'r wers

$$A/AC = \text{AND}$$

- A = cyn cytsain (yn achosi treigladau llaes)
- Ci a chath
- Mab a thad

- Ac – cyn llafariad
- Afal ac oren
- Prifysgol ac ysgol

A = RHAGENW PERTHYNOL

- A = that/which/who
- Treigladd meddal!
- Dyma'r ferch a welais ddoe
- Dyma'r disgybl a oedd yn ddrwg
- Doedd dim o'r hyn a ddywedodd yn wir
- Hepgor yr 'a' – cadw'r treigladd!

NA/NAC = NEGYDDOL

- Na+ cytsain (treigladd llais)
- Doedd dim merch na bachgen yn bresennol
- Nac + llafariad
- Welais i ddim afal nac oren (neither/nor)
- Gorchymyn:
- Na phoener!!

NA/NAG = THAN

- Na + cystain (treigladd laes)
- Nag + llafariad
- Mae gwaed yn dwymach na dŵr
- Mae gwynt yn oerach na thân

NID / NAD

NAD = *That* + negyddol

NID = negyddol yn unig

NAD wyf = *that I'm not*

Nid wyf = I am not

ee. Dywedodd hi wrtho ti **nad wyf** yn credu hynny

Nid wyf yn dymuno sefyll yr arholiad.

NAD WYT TI'N = *that* one is **not/ that they aren't**

ee. Dywedodd Sara **nad wyt ti'n** mynd.

MAE / MAENT

- Dyma sut i redeg y ferf 'bod' yn gywir yn yr amser presennol:

Rydw i

Rwyf ti

Mae e

Mae hi

Rydyn ni

Rydych chi

Maen nhw

Maent = Maen nhw

Pa frawddegau sy'n angyhywir felly?

Gweithiodd Tomos yn dda y tymor hwn.
Maent wedi llwyddo cwblhau dau asesiad
llafar yn llwyddiannus.

Cydweithiodd yr holl ddisgyblion ar y
prosiect. Maent yn hapus iawn â'r
canlyniad.

Colin Baker ydy awdur yr adroddiad.
Maent yn trafod yr amrywiol ffyrdd y gall
unigolyn gaffael iaith.

ARDDODIAD A BERFENWAU

- Gallwn ddefnyddio arddodiaid ar ôl berfenwau:

siarad

dweud

cwrdd

gwranddo

mynd

edrych

ysgrifennu

anfon

sylwi

sôn

BERFENW + ARDDODIAD

Gallwn ddefnyddio arddodiaid ar ôl
berfenwau

siarad â	gwrando ar	meddwl am
dweud wrth	ysgrifennu at	aros am

Mae angen dewis yr arddodiad cywir.

Yn anffodus does dim patrwm ar gyfer dewis!

Rhaid cofio!

Llyfr: Pa Arddodiad? gan D. Geraint Lewis

Cywirwch y brawddegau canlynol:

- *Aeth Sian i'r deintydd bore ma.*
- *Dyweddodd y bachgen i'r prifathro ei fod yn sâl.*
- *Cafodd y bachgen gyfle i siarad i'r athro heddiw.*
- *Byddaf yn mynd i'r meddyg yr wythnos nesaf.*
- *Dw i wrth fy modd yn gwrando i gerddoriaeth.*
- *Gwaeddodd y prifathro at y plant.*

GWEITHGAREDD ADOLYGU

Defnyddiwch y cardiau a phenderfynwch pa arddodiad y dylid ei ddefnyddio gyda'r berfenwau.